

P.Z. br. 656

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 450-05/10-01/01

Urbroj: 5030120-10-2

Zagreb, 23. prosinca 2010.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o rokovima plaćanja obveza, s Konačnim prijedlogom zakona (predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru) – mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 400-06/10-01/10, urbroja: 65-10-03, od 18. studenoga 2010. godine

Na temelju članka 110. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora Narodne novine, br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 – pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o rokovima plaćanja obveza, s Konačnim prijedlogom zakona, predlagatelja Kluba zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske ne podržava Prijedlog zakona o rokovima plaćanja obveza, s Konačnim prijedlogom zakona, predlagatelja Kluba zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru.

Predloženim zakonom utvrđuju se rokovi plaćanja obveza za državni i privatni sektor, te obveza iz državnog proračuna i to 30 dana od nastanka dužničko vjerovničkog odnosa, s tim da je moguće utvrditi i drukčiji rok, ali ne dulji od 60 dana.

Nadalje, Zakonom se predlaže obračunavanje zatezne kamate u slučaju prekoračenja roka, te se propisuju radnje koje mora činiti odgovorna osoba ukoliko se plaćanje ne obavlja u zakonom propisanim rokovima. Također se utvrđuju obveze nadzornog odbora i postupci Vlade Republike Hrvatske u slučajevima kad se plaćanje ne obavlja u propisanim rokovima, kao i obveze Vlade Republike Hrvatske o izvještavanju Hrvatskoga sabora o stanju likvidnosti javnog sektora.

Vlada Republike Hrvatske naglašava da su predloženi rokovi plaćanja obveza određeni Zakonom o obveznim odnosima (Narodne novine, br. 35/2005 i 41/2008, u daljnjem tekstu: ZOO), koji odredbama članka 173. do članka 177. propisuje rokove u kojima dužnik mora ispuniti obvezu. ZOO uređuje osnove obveznih odnosa, te ugovorne i izvanugovorne odnose, pri čemu se njegove odredbe koje se odnose na ugovore primjenjuju na sve vrste ugovora, osim ako za trgovačke ugovore nije izrijekom drugačije određeno, te na odgovarajući način i na druge pravne poslove.

Nadalje, Vlada Republike Hrvatske ističe da, pored odredbi ZOO-a koje se primjenjuju između fizičkih i pravnih osoba koje se nalaze u odnosu vjerovnika i dužnika, pojedine odredbe Zakona o proračunu (Narodne novine, broj 87/2008) i Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2011. godinu (Narodne novine, broj 140/2010) uređuju proračunske odnose i pravila koja se primjenjuju na izvanproračunske fondove, trgovačka društva i druge pravne osobe u kojima država, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima odlučujući utjecaj na upravljanje, i to na izradu financijskih planova, upravljanje novčanim sredstvima, zaduživanje i davanje jamstava, računovodstvo, izradu i podnošenje izvještaja te provedbu proračunskog nadzora, a koji se, s obzirom na izvore financiranja, uključuju u opći proračun, kao i prava i obveze korisnika proračunskih sredstava, pojedine ovlasti Vlade Republike Hrvatske, predsjednika Vlade Republike Hrvatske, Ministarstva financija i ministra financija u izvršavanju proračuna, kazne za neispunjavanje obveza te druga pitanja u izvršavanju proračuna.

Vlada Republike Hrvatske je tijekom 2009. godine donijela više paketa antirecesijskih mjera s ciljem ostvarenja uvjeta za ekonomski oporavak u 2010. godini. Između ostalog jedna od važnih mjera predviđena antirecesijskim "paketom" usmjerena je održavanju stabilnosti poslovanja, likvidnosti i solventnosti likvidnosti trgovačkih društava u većinskom vlasništvu države (u daljnjem tekstu: trgovačka društva).

Provođenjem antirecesijskih mjera, posebice dijela koji se odnosi na racionalizaciju poslovanja trgovačkih društava, te osiguranje njihove likvidnosti, a time i posredni utjecaj na privatni sektor kroz servisiranje svih obveza, poduzeto je niz mjera i aktivnosti kojima je cilj ostvariti stabilnost poslovanja trgovačkih društava. U okviru istog djelovanja i poduzimanja različitih mjera intencija je, skratiti rokove plaćanja obveza trgovačkih društava unutar 60 dana, te ostvariti štednju na svim razinama. Mjere se isto tako odnose i na poboljšanje upravljanja likvidnošću i naplatu potraživanja svakog pojedinog trgovačkog društva.

Osim navedenog, a s ciljem stvaranja uvjeta optimalnoj likvidnosti treba navesti kako ukupan učinak ušteda 21 trgovačkog društva u 2009. godini iznosi 1,8 mlrd kuna, a planirani iznos ušteda u 2010. godini je 1,5 mlrd kuna, što ukazuje na primjereno poduzimanje mjera kako bi se amortizirali negativni učinci gospodarskih kretanja koji su zahvatili čitavo hrvatsko gospodarstvo.

U okviru provedbe mjere iz Programa gospodarskog oporavka Vlade Republike Hrvatske koja se odnosi na kontinuirano praćenje likvidnosti i održavanje rokova plaćanja od 60 dana te uvođenje rokova plaćanja od 45 dana od 1. siječnja 2011. godine, Ministarstvo financija redovito prati poslovanje trgovačkih društava na mjesečnoj razini i izrađuje mjesečna izvješća o likvidnosti. U svrhu pravovremene i uspješne provedbe navedene mjere, Vlada Republike Hrvatske, Ministarstvo financija i ostala tijela nadležna za provedbu poduzela su čitav niz radnji i aktivnosti.

Isto tako, treba napomenuti kako neka trgovačka društva ugovaraju s dobavljačima na tržištu rokove plaćanja i definiraju ih i na duža razdoblja, što je u potpunosti sukladno određenjima managementa koji je odgovoran za provedbu poslovnih politika. Ako je u pregovorima s dobavljačima jedna od varijabli i rok plaćanja pri čemu se dobavljač usuglasi i predloži rokove koji iznose i više od 60 dana, i to je ekonomski opravdano, te bi smanjivanje ovakvih ugovora, koji su postignuti na transparentnim postupcima i pregovorima dviju ugovornih strana, bilo protivno interesima ovih trgovačkih društava, a u biti je i u suprotnosti s nadležnošću i vođenjem poslovanja s dužnom pažnjom dobrog gospodarstvenika, što je vrlo jasno i definirano u odredbama propisa koji uređuju poslovanje trgovačkih društava.

Prema zadnjim raspoloživim podacima o likvidnosti primjetni su pomaci u rokovima plaćanja, tako da je krajem listopada 2010. godine na razini 21 trgovačkog društva u većinskom vlasništvu države, prosječni rok plaćanja obveza oko 46 dana, s tim da se kod onih trgovačkih društava koja odstupaju od ovoga prosjeka poduzimaju sve aktivnosti kako bi se ostvarile zadane veličine.

Stalnim naporima, a prije svega usmjerenim ka racionalizaciji poslovanja i ostvarivanju daljnjih ušteda, Vlada Republike Hrvatske provodi kontinuirani nadzor nad poslovanjem trgovačkih društava u većinskom državnom vlasništvu te nastoji utjecati na politiku likvidnosti koja razumijeva redovito plaćanje obveza, ali i poboljšanu naplatu potraživanja. Kao rezultat ovih mjera očekuje se daljnje smanjenje rokova plaćanja. Pritom su uprave i nadzorni odbori zaduženi za njihovu provedbu putem stalnog nadzora koji će u konačnici donijeti pozitivne pomake, te ostvarenje ciljeva koje je Vlada Republike Hrvatske navela u okviru antirecesijskih mjera.

Uzimajući u obzir navedene činjenice, te ostvarene pozitivne pomake tijekom 2009. i 2010. godine, Vlada Republike Hrvatske smatra kako poduzetim mjerama i aktivnostima, a u skladu s važećim zakonskim propisima primjereno i dostatno utječe na daljnje stabiliziranje gospodarskih prilika i likvidnosti trgovačkih društava.

Predmetni Prijedlog zakona u svojoj naravi ne sadrži rješenja koja već nisu razmatrana, te su također obuhvaćena nizom aktivnosti i mjera koje provodi Vlada Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Zdravka Marića i Ivanu Maletić, državne tajnike u Ministarstvu financija, te mr. sc. Niku Raiča i mr. sc. Krešimira Dragića, ravnatelje u Ministarstvu financija.

PREDSJEDNICA
Jadranka Kosor, dipl. iur.